

Kto jest zobowiązany do zwrotu kosztów procesu?

W przypadku zainicjowania sprawy sądowej, należy liczyć się z kosztami sądowymi. Istnieją jednak pewne sytuacje, w których poniesione koszty zostaną zwrócone w całości lub w części. Warto przyjrzeć się bliżej jak wygląda temat zwrotu kosztów w sprawach cywilnych.

Wygrana sprawa sądowa

Po wygraniu sprawy sądowej mamy prawo do zażądania zwrotu kosztów od drugiej strony. Będąc reprezentowanym przez adwokata, rzecznika patentowego lub radcę prawnego, koszty zostaną zwrócone tylko i wyłącznie w przypadku złożenia odpowiedniego wniosku. Najpóźniej można go złożyć przed tym jak sąd zamknie sprawę. Najlepszym wyjściem jest złożenie takiego wniosku już w pierwszym piśmie w sprawie. W przypadku samodzielnego występowania w sprawie sąd z urzędu wyda orzeczenie o zwrocie kosztu.

W przypadku częściowo wygranej sprawy (np. uzyskaniu mniejszego odszkodowania niż wnioskowane), zwracane koszty sądowe zostaną podzielone proporcjonalnie do stopnia, w jakim sprawa została wygrana lub przegrana. Wysokość zwracanych kosztów zależy od tego czy osoba była reprezentowana przez adwokata, rzecznika patentowego albo radcę prawnego. Prowadzenie sprawy samodzielnie lub przez nieprofesjonalnego pełnomocnika (takiego jak na przykład mąż lub żona) można uwzględnić następujące koszty procesu:

- koszty sądowe (opłaty i wydatki),
- koszty dojazdu do sądu,
- równowartość zarobku utraconego przez stronę w związku z koniecznością stawienia się w sądzie.

Łączna suma kosztów nie może być wyższa niż wynagrodzenie adwokata, który pracuje w siedzibie sądu prowadzącego proces. W przypadku zatrudniania profesjonalnego pełnomocnika, do wyżej wymienionych kosztów dochodzą koszty wynagrodzenia i wydatki poniesione przez pełnomocnika.

Koszty sądowe po przegranej sprawie

Ogólna zasada mówi o tym, że koszty sądowe ponosi strona, która przegrała sprawę. Koszty należy ponieść również w przypadku przegrania w wyniku niespełnienia obowiązków formalnych (odrzućcie pozwu, itp.). Zgodnie z aktualnymi przepisami można zażądać odsetek ustawowych za opóźnienie od uprawomocnienia do dnia zapłaty. Wysokość takich odsetek to 7% w skali roku.

Istnieją sytuacje, w których pozwany ma prawo do zwrotu kosztów w przypadku przegranej. Dzieje się tak, gdy osoba pozwana nie dała powodu do założenia sprawy i uznała żądanie określone w pozwie przy pierwszej czynności procesowej. Dodatkowo w szczególnych przypadkach sąd może zażądać od przegranego zwrotu tylko części kosztów albo zdecydować o całkowitym braku obciążania kosztami. Przykładowo takim szczególnym przypadkiem może być zła sytuacja majątkowa czy też zły stan zdrowia.

Inne rezultaty postępowania

Po zawarciu ugody, każda ze stron ponosi swoje koszty samodzielnie. Ugoda może również określać inne rozwiązania kwestii kosztów sądowych. Na przykład strony mogą ustalić, że jedna ze stron ponosi całość kosztów.

W przypadku cofnięcia pozwu wpływ na koszty ma etap postępowania, na którym pozew został cofnięty. Cofnięcie pozwu przed doręczeniem jego odpisu osobie pozwanej sąd zwróci całą opłatę sądową. Po cofnięciu po doręczeniu ale przed posiedzeniem w sprawie, zwrotowi podlega połowa kosztów.